3.

Vaetchanan

When Everything Finally "Clicks"

No More "In One Ear, out the Other"

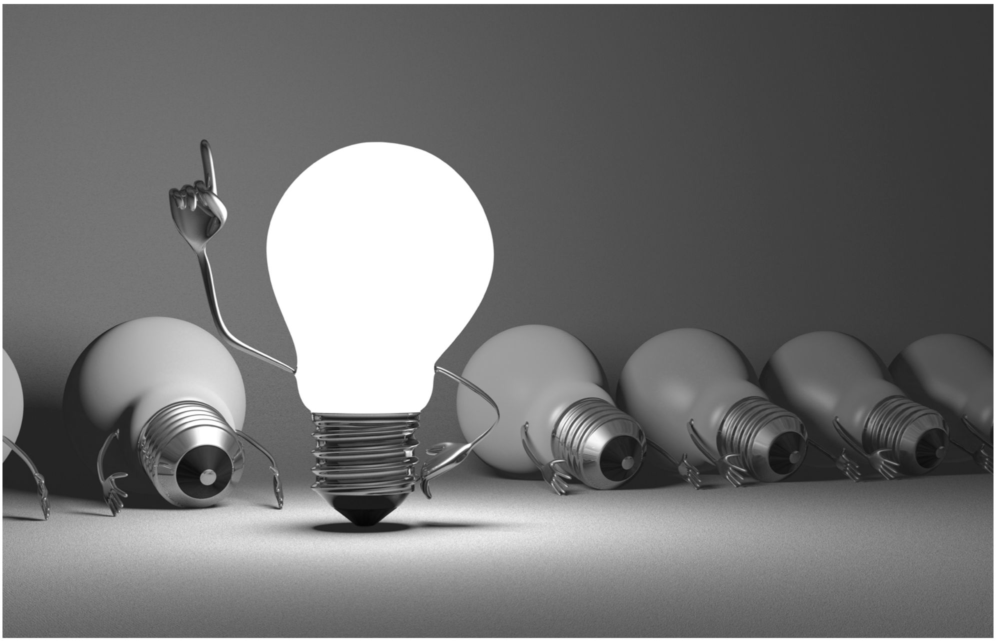

Dedicated in loving memory of Mr. Robert S. Breakstone,
ראובן בן ישראל, *marking his* yahrtzeit, *23 Tamuz.*

May the merit of the Torah study worldwide accompany his soul in the world of everlasting life and be a source of blessings to his family with much health, happiness, nachat, *and success.*

PARSHA OVERVIEW

Vaetchanan

Moses tells the people of Israel how he implored G-d to allow him to enter the Land of Israel, but G-d refused, instructing him instead to ascend a mountain and see the Promised Land.

Continuing his "review of the Torah," Moses describes the Exodus from Egypt and the Giving of the Torah, declaring them unprecedented events in human history. "Has there ever occurred this great thing, or has the likes of it ever been heard? Did ever a people hear the voice of G-d speaking out of the midst of the fire . . . and live? . . . You were shown, to know, that the L-rd is G-d; . . . there is none else beside Him."

Moses predicts that in future generations the people will turn away from G-d, worship idols, and be exiled from their land and scattered amongst the nations; but from there they will seek G-d and return to obey His commandments.

Our *parsha* also includes a repetition of the Ten Commandments, and the verses of the Shema, which declare the fundamentals of the Jewish faith: the unity of G-d ("Hear O Israel: the L-rd our G-d, the L-rd is one"); the *mitzvot* to love G-d, to study His Torah, and to bind "these words" as *tefilin* on our arms and heads, and to inscribe them in the *mezuzot* affixed on the doorposts of our homes.

I. A LASTING MESSAGE?

Do You Hear?

TEXT 1

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, SEFER HASICHOT 5696–5700, P. 127

מען שרייבט מיר א סיפור המעשה:

עס איז געווען א חסיד שהיה מאריך בתפילה. הוא היה איש פשוט ביותר, עד שהיה מקומות שלא ידע פירוש המילות, ומכל מקום התפלל באריכות.

בתפילתו היה ניכר אשר איננה מן השפה ולחוץ, נאר ער האט געדאוונט, און געדאווענט עד מיצוי הנפש. והחסידים התפעלו על זה.

כששאלוהו, ענה: איך ווייס נאר אז איך האב געהערט פון רבי'ן: "זכור ושמור בדיבור אחד", ופירש רבינו: זאלסט געדיינקען און היטן אין יעדען דיבור דעם "אחד".

און מיט א ווארט וואס ער האט געהערט פון רבי'ן "בדיבור אחד", האט ער געדאווענט פערציק יאר, בייטאג און ביינאכט.

מען דארף דאס פארשטיין, און טאקע פארשטיין – ווי דער טאטע פלעגט זאגן: עס זאל נצטייר ווערן – אז מיט א ווארט דאוונט מען פערציק יאר, טאג און נאכט, זונטאג און מאנטאג וכו', שבת און יום טוב . . . און דאס איז חסידות, ניט נאר הערן, נאר דערהערן א ווארט.

The story was once related to me, in writing:

Rabbi Yosef Yitzchak Schneersohn (Rayatz, Frierdiker Rebbe, Previous Rebbe) 1880–1950

Chasidic rebbe, prolific writer, and Jewish activist. Rabbi Yosef Yitzchak, the 6th leader of the Chabad movement, actively promoted Jewish religious practice in Soviet Russia and was arrested for these activities. After his release from prison and exile, he settled in Warsaw, Poland, from where he fled Nazi occupation and arrived in New York in 1940. Settling in Brooklyn, Rabbi Schneersohn worked to revitalize American Jewish life. His son-in-law, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, succeeded him as the leader of the Chabad movement.

There was once a Chasid who would pray at great length. He was an exceedingly simple fellow who, in some places, did not even know the basic meaning of the words. Still, he would pray at length.

It was evident from his prayers that they were no mere lip service; he was really praying, and he prayed with all of his energy. The other Chasidim were amazed.

When they asked him [how could he pray so intently if he didn't know the meaning of the words he was saying,] he answered: "I only pray what I heard from the Rebbe, [that is, a comment the Rebbe made on the words of the Shabbat liturgy,] '"Remember" and "observe" were heard in one utterance [in the commandment to remember and observe the day of Shabbat].' On this, our Rebbe expounded, 'In your every utterance, remember and observe the One.'"

With this single idea that he heard from the Rebbe, he prayed for forty years, day and night.

We need to appreciate this, and to truly appreciate it—to fully depict it, as my father would say—that [the inspiration of] a single thought is all you need to pray for forty years, day and night, Sunday, Monday, Shabbat, and holidays. . . .

This is *Chasidut*: not only to hear, but to *derher*.

Extremely Still and Incredibly Loud

TEXT 2

DEVARIM (DEUTERONOMY) 5:19

אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר ה' אֶל כָּל קְהַלְכֶם בָּהָר, מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל, קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף. וַיִּכְתְּבֵם עַל שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי:

G-d spoke these words to your entire assembly at the mountain out of the midst of the fire, the cloud, and the opaque darkness, with a great voice, which did not cease. And He inscribed them on two stone tablets and gave them to me.

TEXT 3

MIDRASH, SHEMOT RABAH 28:6

"את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול ולא יסף". רבי יוחנן אמר: קול אחד נחלק לשבעה קולות, והם נחלקים לשבעים לשון. רבי שמעון בן לקיש אמר: שממנו נתנבאו כל הנביאים שעמדו. רבנן אמרי: שלא היה לו בת קול.

"G-d spoke these words to your entire assembly . . . with a great voice, which did not cease": Rabbi Yochanan said, "The one voice split into seven voices, which then split into seventy languages."

Rabbi Shimon ben Lakish said, "Every prophet throughout history has prophesied from this voice."

The rabbis said, "It did not have an echo."

Shemot Rabah

An early rabbinic commentary on the Book of Exodus. "Midrash" is the designation of a particular genre of rabbinic literature usually forming a running commentary on specific books of the Bible. *Shemot Rabah*, written mostly in Hebrew, provides textual exegeses, expounds upon the biblical narrative, and develops and illustrates moral principles. It was first printed in Constantinople in 1512 together with 4 other Midrashic works on the other 4 books of the Pentateuch.

TEXT 4

THE REBBE, RABBI MENACHEM MENDEL SCHNEERSON, LIKUTEI SICHOT 4, P. 1092

דארף מען פארשטיין: מיט וואס דריקט אויס דער דריטער פירוש (אז "לא היה לו בת קול") – די גרויסקייט און בלי גבול פון דעם קול ביי עשרת הדברות? לויט די ערשטע צוויי פירושים, איז פארשטאנדיק: דער קול איז ניט געווען באגרענעצט צו לשון קודש אליין, אדער צום זמן פון מתן תורה אליין, נאר ער איז אראפגעטראגן געווארן און זיך צעשפרייט אין אלע לשונות, און ער ציט זיך אין אלע דורות. אבער דאס וואס "לא היה לו בת קול" ווייזט ניט לכאורה אויף דער שטארקייט פון קול. אדרבה – וואס דער קול איז שטארקער האט ער אלץ א שטארקערן אפקלאנג. וויבאלד אז דער קול האט ניט געהאט קיין אפקלאנג, ווייזט דאך עס, לכאורה, גאר אויף זיין שוואכקייט.

This must be better understood: How does the third interpretation (that "[the voice] did not have an echo") express the greatness and the limitlessness of the voice of the Ten Commandments? According to the first two interpretations, the greatness of the voice is easily demonstrable: it was neither limited to the Holy Tongue [of Hebrew] nor the time of the Giving of the Torah; instead, it extended down and was diffused to every tongue and in every generation.

That "it did not have an echo," however, would not appear to demonstrate the voice's strength. To the contrary: The stronger the voice, the stronger the echo. Since that voice had no echo, this would, in fact, indicate, it would seem, its weakness.

Rabbi Menachem Mendel Schneerson 1902–1994

The towering Jewish leader of the 20th century, known as "the Lubavitcher Rebbe," or simply as "the Rebbe." Born in southern Ukraine, the Rebbe escaped Nazi-occupied Europe, arriving in the U.S. in June 1941. The Rebbe inspired and guided the revival of traditional Judaism after the European devastation, impacting virtually every Jewish community the world over. The Rebbe often emphasized that the performance of just one additional good deed could usher in the era of Mashiach. The Rebbe's scholarly talks and writings have been printed in more than 200 volumes.

II. SOAKING IT ALL IN

Object Lesson

TEXT 5

JERUSALEM TALMUD, TRACTATE MO'ED KATAN, 3:1

מַקְלוֹ שֶׁלְרַבִּי מֵאִיר הָיְתָה בְיָדוֹ, וְהִיא הָיְתָה מְלַמַּדְתּוֹ דַעַת.

The staff of Rabbi Meir was in his hand, and it would impart to him knowledge.

TEXT 6

TALMUD TRACTATE TAANIT, 11A

ושמא יאמר אדם, מי מעיד בי? אבני ביתו של אדם וקורות ביתו של אדם מעידים בו, שנאמר: "כי אבן מקיר תזעק, וכפיס מעץ יעננה".

Lest one will say, "Who is there to testify against me?" The very stones of his house and its beams testify against him, as it is written, "For the stone shall cry out of the wall, and the beam out of the timber shall answer it."

Jerusalem Talmud

A commentary to the Mishnah, compiled during the 4th and 5th centuries. The Jerusalem Talmud predates its Babylonian counterpart by 100 years and is written in both Hebrew and Aramaic. While the Babylonian Talmud is the most authoritative source for Jewish law, the Jerusalem Talmud remains an invaluable source for the spiritual, intellectual, ethical, historical, and legal traditions of Judaism.

Babylonian Talmud

A literary work of monumental proportions that draws upon the legal, spiritual, intellectual, ethical, and historical traditions of Judaism. The 37 tractates of the Babylonian Talmud contain the teachings of the Jewish sages from the period after the destruction of the 2nd Temple through the 5th century CE. It has served as the primary vehicle for the transmission of the Oral Law and the education of Jews over the centuries; it is the entry point for all subsequent legal, ethical, and theological Jewish scholarship.

TEXT 7a

RABBEINU BECHAYE BEN ASHER, SHEMOT (EXODUS) 25:23

ומנהג חסידים שבצרפת שעושים משולחנם ארון לקבורה, להורות כי האדם לא ישא מאומה בידו ולא ילונו בעמלו, כי אם הצדקה שעשה בחייו והטובה שהוא מיטיב על שולחנו, ולכך אמרו חכמינו ז"ל "המאריך על שולחנו מאריכין לו ימיו ושנותיו".

It became an accepted practice amongst the pious Jews of France to construct their caskets out of the wood of their tables to demonstrate that man does not take anything with him [into the World to Come] and that his efforts [in this world] bring him no merit, save for the charitable deeds he performed while alive, and the generosity he performed at his table [feeding and hosting those in need].

This is also why the sages said that, "He who spends a long time over his meal will have his life extended."

Rabbeinu Bechaye ben Asher
c. 1265–1340

Biblical commentator. Rabbeinu Bechaye lived in Spain and was a disciple of Rabbi Shlomo ben Aderet, known as Rashba. He is best known for his multifaceted commentary on the Torah, which interprets the text on literal, Midrashic, philosophical, and kabbalistic levels. Rabbeinu Bechaye also wrote *Kad Hakemach*, a work on philosophy and ethics.

TEXT 7b

RABBEINU BECHAYE BEN ASHER, SHULCHAN SHEL ARBA, SHAAR 1

והנה באזנינו שמענו ורבים ספרו לנו, בגדולים שבספרד והפרנסים בעלי אכסניא, שנהגו מנהג נכבד מאד נתפשט ביניהם מימים קדמונים, שהשולחן שלהם שהאכילו עליו את העניים, בלכתם לבית עולמים שעושין ממנו ארון ולוחות שנקברים בהם. וכל זה לעורר ולקבוע בלבבות, כי האדם, אילו יגיע שיאו לעב ויעלה עשרו לעושר המלך שלמה – לא ישא בידו מאומה מעמלו שיעמול תחת השמש, כי אם הטוב שעושה והצדקה שהוא מרחם את העניים, כמו שאמר ישעיה: "והלך לפניך צדקך".

Behold, our ears have heard, and many have related to us, that among the great personages in Spain, the notables and philanthropists, a most honorable and ancient custom has become widespread: When they go to their final resting place, the table at which they hosted and fed the poor is fashioned into a casket and board for burial. All this is to inspire and instill in the heart that even if a man's peak reached the clouds, and his wealth rose to match the wealth of King Solomon, the only thing he can take with him of all his efforts in this world is the good he performed and the charity he compassionately gave to the poor. As Isaiah said, "And your righteousness shall go before you."

TEXT 8

RABBI TZVI HIRSCH KAIDANOVER, KAV HAYASHAR, CH. 45

וְרָאִיתִי חַיָּט אֶחָד בִּקְהִלַּת קֹדֶשׁ בְּרִיסְק דְלִיטָא, קֹדֶם מוֹתוֹ צִוָּה לַחֶבְרָה קַדִּישָׁא שֶׁיַּעֲשׂוּ מִשֻּׁלְחָנוֹ שֶׁהָיָה בְּבֵיתוֹ אֲרוֹנוֹ, וְהָאַמָּה, שֶׁהָיָה מוֹתֵחַ בּוֹ הַבְּגָדִים, יִתְּנוּ בְּיָדוֹ. וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ הַחֶבְרָא קַדִּישָׁא, מַה כַּוָּנָתוֹ בְּזֶה הַצַּוָּאָה? וְהֵשִׁיב, שֶׁהַשֻּׁלְחָן וְהָאַמָּה יָעִידוּ לוֹ כִּשְׁנֵי עֵדִים נֶאֱמָנִים, שֶׁכָּל יָמָיו לֹא גָּנַב מְאוּמָה מִן מְלַאכְתּוֹ. אַשְׁרֵי לוֹ שֶׁהָיָה רוֹצֶה לֵהָנוֹת רַק מִיְּגִיעַ כַּפּוֹ, וְלֹא מִשּׁוּם גֶּזֶל.

I once saw a tailor in the holy community of Brisk, in Lithuania, instruct the burial society before his death to construct his coffin out of his worktable and place his stick—with which he would measure fabrics—in his hand. When they asked him the reason for this request, he explained that his worktable and yardstick were his two faithful witnesses that in his entire life he had never stolen anything from his working materials. Fortunate is he for wishing to benefit only from the work of his hands and not from theft.

Rabbi Tzvi Hirsch Kaidanover
1648–1712

Famed ethicist, widely known for his *mussar* work *Kav Hayashar.* Kaidanover was born in Vilna and ultimately made his way to Frankfurt, Germany, where he served as Rabbi. It was there that he authored and printed his popular work. He also printed his father's scholarly works under the title *"Birkat Shmuel."* He is buried in Frankfurt.

An Absorbing Moment

TEXT 9

THE REBBE, RABBI MENACHEM MENDEL SCHNEERSON, LIKUTEI SICHOT 4, P. 1095

ווען דער אויבערשטער האט געזאגט "אנכי הוי' אלקיך" איז דאס געווען בקול גדול – קיין זאך האט ניט געקענט אפשטעלן דעם קול, ער האט דורכגענומען די גאנצע וועלט, אויך דעם דומם; יעדער זאך האט אין זיך איינגעזאפט און דורכגענומען געווארן מיט דעם קול פון "אנכי" . . . און דעריבער האט על פי טבע ניט געקענט זיין קיין בת קול. "לא היה לו בת קול" – ניט צוליב חלישות פון דעם קול, נאר אדרבה: ווייל ער איז געווען א "קול גדול" איז דערפאר "ולא יסף" – "לא היה לו בת קול".

When G-d declared, "*Anochi*, I am the L-rd your G-d," it was with a great voice—nothing was able to stop it, so that it saturated the entire world, even the inanimate realms. Everything became infused and permeated with the sound of *Anochi*. . . .

Therefore, by the rules of nature, [the Ten Commandments] could not have an echo; the reason it had no echo was not because G-d's voice was weak, but on the contrary, because it was such a powerful voice. For this reason, "it did not carry on" and "did not have an echo."

III. THE PERSONAL SINAI

To the Bottom of Your Sole

TEXT 10

BEREISHIT (GENESIS) 26:5

עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי, מִצְוֹתַי, חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי:

Because Abraham hearkened to My voice and kept My charge, My commandments, My statutes, and My instructions.

TEXT 11a

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, SEFER HAMAAMARIM 5708, P. 253

דער אלטער זיידע, נאך זייענדיק א קינד, ווען ער האט זיך געהאדעוועט ביים אלטן רבין, האט אמאל געפרעגט ביים אלטן רבין: וואס איז דער טייטש "עקב אשר שמע אברהם בקולי"?

האט אים דער אלטער רבי געענטפערט, אז דורך דעם נסיון פון דער עקידה, אזוי אויך דורך די איבעריקע נסיונות, האט זיך בא אברהם אבינו דערהערט דער ציווי ה' יתברך אין גאנצן ציור קומה: ראש, גוף, רגל.

My great-grandfather, while still a child being educated by the Alter Rebbe, once asked him to translate [the verse], "Because Abraham hearkened to My voice."

The Alter Rebbe answered him, "Through the test of the Binding [of Isaac], and through all of his other tests, Abraham came to *derher* G-d's command with every aspect of his being, from his head, through his body, all the way down to his feet."

TEXT 11b

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, IBID., P. 254

אברהם אבינו, מיט זיין מסירת נפש'דיקער עבודה לפרסם אלקותו יתברך בעולם, האט אזוי מזכך געווען זיין גוף, אז אפילו די פיאטע האט דערהערט דעם ציווי ה' אסאך מער ווי עס דערהערט די קאפ בא גרויסן משכיל. בא א משכיל איז די קאפ מער ניט וואס זי הערט – אבער בא אברהם אבינו, האט די פיאטע דערהערט.

Our father Abraham, with the sacrifices he made in his work publicizing G-dliness in the world, so refined [himself, his character, and] his body that even his heel would *derher* the call of G-d to a far greater degree than even the head of a great intellectual. With his head, the intellectual might hear; with his heel, Abraham could *derher*.

Putting the Dent in Your Identity

TEXT 11c

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, IBID., P. 252

וואס מען מיינט "דערהערן" – ווייס א חסידישער איד זייער גוט. מען האט שוין אמאל גערעדט בארוכה דעם חילוק פון הערן ביז דערהערן.

"הערן" מיינט מען אויך ניט סתם הערן מיט די כלי השמיעה אליין, סתם הערן מיט די כלי השמיעה הייסט נאך ניט געהערט, דאס איז נאר ווי מען זאגט – אין איין אויער אריין, און פון דעם צווייטן ארויס.

"הערן" מיינט מען, על דרך ווי עס שטייט: "דבר כי שומע עבדך", וואס דער פירוש פון דעם "שומע" מיינט מען פארשטיין. די קאפ הערט, דאס הייסט דער פארשטאנד הערט, וואס אויף דעם שטייט: "אוזן מלין תבחן", מען פארשטייט דאס וואס מען הערט.

"דערהערן" איז גאר עטוואס אנדערש, ווען דער אוזן שומעת פירט אריין דעם דערהער אין אלע איברים ממש.

A Chasidic Jew knows well the meaning of the word *derheren*; we have discussed the difference between *heren* and *derheren* at length in the past.

By *"heren,"* I don't just mean the mechanical act of listening with one's hearing organs. Simply hearing with one's ears doesn't mean one has really heard; it might just go in one ear and out the other, as they say.

By *"heren,"* I'm referring to the sense it is used in the verse, "Speak, for your servant hears," where the meaning of "hear" refers to understanding. It is the head that hears; that is, one hears with their powers of comprehension. As it says, "The ear discerns words," which refers to understanding that which one has heard.

But *derheren* is something else entirely; it is when the ear that hears conveys that insight—the *derher*—into every organ in the body.

TEXT 12

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, SEFER HAMAAMARIM KUNTREISIM 1, PP. 514–515

כל תכלית ענין העבודה הפנימית הוא שיהיה ה"שמע", עס זאל זיין דער דערהער. עס איז פאראן "הערין" און עס איז פאראן וואס מען רופט "דער הערין". "הערין" איז אויך א מדריגה, אבער עס איז מער ניט ווי געהערט – ער קען הערין דאס, און קען הערין נאך עפעס אויך, און אפילו אז די אנדער זאך איז א דבר הסותר צו דער זאך. "דער הערין" איז, אז עס פארנעמט אים, עס איז עם נוגע, און עס בלייבט ניט קיין ארט פאר קיין אנדער זאך, ער איז אין אינגאנצען פארנומען מיט דעם. ולכן ההפרש בין "הערין" און "דער הערין", "הערין" אין לו תולדות כי אינו נוגע אל הפועל כלל, ואינו אלא זה דבשעה ששמע זאת היה עסוק בזה, ולא שמע דבר וענין אחר.

The entire purpose of working on oneself . . . is that there should be a *derher*. There is *heren* and then there is what we call *derheren*. To hear is also important, but it's only hearing; you can hear one thing and then hear another, even if one contradicts the other. *Derheren*, however, is to engage with a thing so that it matters and leaves no room for anything else because he is so preoccupied with it.

Therefore, the difference between hearing and *derheren* is that hearing bears no results—while listening, he was engaged and did not hear anything else, but that is all; practically, it is irrelevant.

Ask Not

TEXT 13

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, SEFER HASICHOT 5707, PP. 125–126

איינער אזא חסיד, וועלכער איז געווען א גרויסער עושה, האט שוין חתונה געמאכט די קינדער, און די קינדער זיינען אויך געווען גוט אפ, האט זיך אנגענומען חתונה מאכן די קינדער פון זיינע קרובים, און צוגעזאגט פאר זיי פיינע נדנ'ען, און בכלל געפירט א רייכן שטאט. איז אבער מיט אמאל געווארן נתהפך הגלגל און ער איז געווארן א יורד רחמנא ליצלן, געבליבן א גרויסער אביון, און דערצו נאך א גרויסער בעל חוב. איז ער אוועקגעפארן צום אלטן רבי'ן, און האט פאר אים אויסגעגאסן זיין ביטער הארץ.

אויסהערנדיק זיין מצב, האט דער אלטער רבי אויפגעהויבן דעם קאפ און געזאגט, מיט ניגון, כדרכו בקודש הקדשים: דו האסט אלץ דערציילט, וואס דו דארפסט, און אויף וואס דארף מען דיך – זאגסטו גאר ניט!

דער חסיד איז געפאלן חלשות און דער משרת האט אים ארויסגעפירט פון רבינ'ס חדר. קומענדיק צו זיך, האט ער זיך גענומען באטראכטן וואס דער רבי האט אים געזאגט, האט ער אויף אלץ פארגעסן און זיך גענומען צו תורה ותפילה כראוי.

נאך געוויסער צייט, האט הוד כ"ק רבינו הזקן געהייסן אים אריינרופן.

ווען דער חסיד האט דערהערט, אז הוד כ"ק רבינו הזקן רופט אים, איז ער געווארן זייער צובראכן, בארעכנענדיק זיך נאך אמאל און נאך אמאל דעם מאמר הקדוש, וואס כ"ק רבינו הזקן האט אים געזאגט: "דו זאגסט אלץ וואס דו דארפסט, אבער אויף וואס דארף מען דיך – זאגסטו ניט!" האט ער זייער געוויינט, געפאסט און געטאן אין עניני עבודה.

ווען ער איז אריין להוד כ"ק רבינו הזקן, איז ער געווען ביי זיך צובראכן כחרס הנשבר. האט אים הוד כ"ק רבינו הזקן געזאגט:

"איצטער, אז דו ווייסט און פילסט דעם "אמת הוי' לעולם", אז דער אמת איז הוי' – היה הווה ויהיה כאחד, און צו דעם אמת

קומט צו א נשמה בגוף, קענסטו שוין פארן א היים, און דער אויבערשטער ברוך הוא זאל דיר מצליח זיין".

און אזוי איז געווען.

There is a well-known story regarding a certain wealthy Chasid who was a fierce devotee of the Alter Rebbe and used to donate large sums of money to the Rebbe's causes, to strengthen our Holy Land and release Jews from debtors' prisons.

As a man of great means, this Chasid had already married off his children, who were also doing well. He had undertaken to help marry off the children of his relatives by designating fine dowries for them, and he generally led a life of luxury.

But in time, the wheel of fortune suddenly turned; he lost everything and became a pauper, while accruing massive debts. He set out to the Alter Rebbe and poured out his bitter heart before him.

After hearing the man's plight, the Alter Rebbe raised his head and said in his trademark singsong voice, "You speak of your needs, but of what you are needed for—nothing!"

The Chasid felt faint and had to be taken out of the Rebbe's room by his assistant. Once he had returned to himself, he began to reflect on what the Rebbe had told him. He forgot about his own situation and then properly devoted himself to Torah and prayer.

After some time, the Alter Rebbe instructed for the Chasid to be called in. When the Chasid heard that he was being called to the Rebbe, he became very distraught, and he began to review, over and over again, the holy words that the Alter Rebbe had told him, "You speak of your needs, but

of what you are needed for—nothing." He wept profusely, fasted, and worked on refining his character.

By the time he went in to the Rebbe, he felt as broken as a potshard, and the Alter Rebbe told him, "Now that you know and feel G-d's eternal truth, that G-d was, is, and will be all at once; that a soul, clothed in a body, can arrive at this truth, you can travel home, and may the One Above grant you success."

And that is what happened.

TEXT 14

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, LIKUTEI DIBURIM (YIDDISH) 3–4, P. 1029

מיט די דרייצען ווערטער וואס רבינו הזקן האט אים געזאגט, האט דער רבי מעורר וממשיך געוועזן אין דעם חסיד א אור עצמי, אז עס האט אים דערנומען.

בא חסידים איז דא אים דעם א מקובל'דיקער לשון פון חסידים הראשונים, אז "דאס האט אים דערנומען, ביז די שפיץ נעגל פון די פיס האבן געברענט".

און דאס הייסט דערהערן.

With those thirteen words that he spoke to him, the Alter Rebbe inspired and instilled within that Chasid an essential light that fully permeated him.

As Chasidim might put it, using an idiom that comes to us from the early Chasidim, "So deeply did it permeate him that it singed his toenails!"

That is *derheren*.